

- 1938/39 okt. A krakkói egyetem hallgatója a hitleri megszállásig. Színészcsoporttal járja az országot mint rendező és szereplő. A 2. világháború alatt kőbányában, majd vegyi gyárban dolgozik 4 évig. Közben teológiát tanul.
1946. nov. 1. Pappá szentelik, miután befejezte tanulmányait a krakkói szemináriumban.
- 1947/48 A római Angelicumon tanul. Teológiából doktorál P. Garrigou-Lagrange-nál. (Tétele: Keresztes Szt. János lelkisége.) Belgiumban és Franciaországban a lengyel vendégmunkások lelkesze. Hazatérve több helyen káplán, majd Krakóban diáklelkész. Erkölcsstanból habilitál a lublini kat. egyetemen (Max Scheler erkölcsi rendszere).
- 1953-tól Krakóban és Lublinban az erkölcsstan professzora.
1958. júl. 4. Krakói segédpüspök. Jelmondata: „Totus tuus.”
- 1962 Káptalani helynök.
1964. jún. 13. Krakó érseke.
A II. vatikáni zsinaton nagy szerepet játszik a „Gaudium et spes” konstitúció különböző fejezeteinek kidolgozásában.
1967. jún. 26. VI. Pál bíborossá nevezi ki.
- 1971 A püspöki szinódus főtitikári tanácsának tagja.
- 1976 nagybőjtjén ő adja a Vatikánban a lelkigyakorlatot. („Az ellentmondás jele” címen jelent meg.)
Egyéb művei: „Szeretet és felelősség.” „Az erkölcsstan ábécéje.” „Egyén és állam.” „Személyiség és cselekvés.” „A II. Vatikáni Zsinat hozta megújulás alapjai.” Mintegy 300 cikk különböző folyóiratokban.
1978. okt. 16. Két napos konklávével pápává választják.
1978. okt. 22. Beiktatási miséje.

ISTENEM, HÁT MIÉRT?

I. János Pál pápa oly hirtelen halálát hallva, az első ijedségre következtek a kétségek, következett — ismerjük el nyugodtan — a lázadás az ellen, aki engedte megtörténni ezt az érthetetlen dolgot. Istenem, hát miért? Miért veszed el a hívóktól, miért veszed el minden színű és fajú emberektől egyik leg-hűségesebb szolgádat? Aki a szavával — a Te szavaddal — szíven találta az embereket, aki a mosolyával a szó szoros értelmében legfegyverezte a világot, megmozgatta a lelkeket, s ezzel a Te világosságodat sugározta? „Mit teszel?” — kérdezhetné az ember az ószövetségi Jóbbal. Hát nem világíthatott volna egy kicsivel tovább ez a világosság sötét és szomorú világunkban, ahelyett, hogy meteorként fellobbanjon, és utána eltűnjék a tág mindenségben?

„Túlságosan csodálatos és felfoghatatlan dolgok” — adja meg magát Jób. „De most a szemem látott Téged.” Mi keresztények nem civódhatunk a sorssal, nem szabad perbe szállnunk mindenk Teremtőjével, akinek bölcsessége nagyobb a mienknél. Kezdjük inkább saját magunknál. Azon az emlékezetes utolsó augusztusi vasárnapon, a Szent Péter erkélyéről, a pápa beszédében elődeiről szólt, akiknek a helyébe lépett, és minden hívőtől imát kért. Eleget imádkoztunk-e? Az Egyházzért, a pápáért? Vagy talán megint természetesnek találtuk, hogy az Egyháznak irányítója van, és nem láttuk be, hogy ez: kegyelem? A bíborosokhoz szólva az első kihallgatáson bensőségesen kérte segítségüket súlyos hivatalában. Elég segítséget kapott-e? Háborúk, terror, politikai gyilkosságok, legutóbb Rómában halála estéjén . . . Talán ez a rossz világ nem érdemelte meg ezt a jó embert?

Amíg hívő lesz a földön, a világot átjárja a titokzatos, a csodálatos. Milyen mélyebb értelme lehet ennek a látszólag értelmetlen eseménynek? Mi keresztények jelek útján próbálunk közeledni a természetfölöttihez, igyekszünk fölismerni a jelet, a jelképet. Tegyük most is. Nem mondotta-e el a Luciani-pápa egyházkormányzatának 33 napjában mindazt, amit más 33 év alatt sem tudott volna? Nem tudta-e úgy elélni állítani Isten és a világ dolgait, hogy egyaránt szívreható volt gyerekeknek és öregeknek? Nem jelentett-e fellélegzést mindnyájunknak mosolyának vigasza, emberséges, finom, érzékeny egyénisége? Nem vezetett-e el hitetleneket a hitre, kétségessékedőket a reményre, keresztényeket az Egyházhoz? Nem vonzotta-e azt az ezer meg ezer embert, aki vasárnaponként a Szent Péter-térre özönlött, hogy a szavát hallja, az általános kihallgatásokra jött, hogy hozzá járjon hitoktatásra? Nem adott-e — talán már a túlvilágról — valami szabadítót, valami megváltó erejét nekünk? Isten azt gondolhatta: Ennyi most elég. Csak értsétek meg. Éljetek szerinte. Kövessétek az útmutatását. Benne az én szavamot hallottátok. Mert Jób könyvében ez is olvasható: „Kíáltoznak, de ő nem ad feleletet a gonoszok gőgje miatt” (35,12).

Míg ezeket a sorokat rovom, ezrek állnak türelmesen sort az esőben a Szent Péter-téren, hogy a székesegyház főoltára előtt felravatalozott pápa előtt elmehessenek, mintha valamit még magukkal akarnának vinni tőle. Egész pénteken és szombaton ugyanúgy: hosszú emberkígyók a bronzkapu előtt, amely a Sala Clementinában felravatalozott pápához vezet. Csend, megrendültség, néha felzokog valaki, zsebkendőjét a szeméhez emeli, hogy letörölje könnyeit. Ez nem tömeghisztéria. Ezek egyszerű emberek, rómaiak és zarándokok, akik az első naptól az utolsóig a szívükbe zárták ezt az embert. Nem egy közülük múlt vasárnap ebben az órában a Szent Péter-téren állt, ahol a pápa az Angelus-ima előtt többek között ezt mondta: „Mindegyikünk próbáljon saját maga jó lenni és a többieket megfertőzni azzal a jósággal, amelyet egészen átitat a Krisztustól tanult nyájasság és szeretet; tedd a másíknak, amiről szeretnéd, hogy neked tegyék.”

A halál és a gonosz nem fogja legyőzni a világot. Az első fájdalom után, a Mindenható nagysága előtti összeborzadás után, a szemrehányó kérdés után:

„Miért mindez?” — újból vissza kell térnünk az Istenbe vetett teljes bizalomhoz. Pascal szerint „ugyanaz a misztérium, amely megrendít, meg is világosít”. I. János Pál pápa alakja atyai jóságával, meggyőző erejével, személyes példájával, tökéletességével közöttünk marad. Összekapcsolódik két elődjével. Amit ők hárman az Egyháznak ajándékoztak, az a remény és bizalom jegyében a jövőbe mutat.

Elmar Bordfeld

BEZZEG A PÁSZTOROK . . .

Lk 2,8-20

A pásztorok tudnak hallgatni s hallgatva várni. 2,8 Mi pedig félünk hallgatni és várni.	A pásztorok fogékonyak, nem sokat vitatkoznak. 2,15k Mi meg kételkedünk, kifogásokat keresünk.
A pásztorok éberek, ezért találkoznak Istennel. 2,8k Mi pedig alszunk, elalusszuk — Istent.	A pásztorok fürgék, sietnek Betlehembe. 2,15k Mi pedig bénák, nem egykönnyen mozdulunk.
A pásztorok szeme tiszta, s fényességet látnak. 2,9 Mi vakok vagyunk, csak éjszakát látunk.	A pásztorok bölcsek, fölismerik a gyermekben az Urat. 2,11.16 Mi okosnak tartjuk magunkat, s nem ismerjük föl Öt.
A pásztorok füle figyelmes, meghallják Isten szavát. 2,10k Mi süketek vagyunk, csak hallgatását halljuk.	A pásztorok szegények, de szívesen odaadnának mindent. Mi pedig gazdagok vagyunk, és mindent megtartunk magunknak.
A pásztorok megijednek, mindez lelkük mélyébe hatol. 2,9 Minket semmi sem hoz ki a sodrunkból, közönyösek maradunk.	A pásztorok megrendültek, tovább kell mondanioak a csodát. 2,17 Mi pedig némán hallgatunk, magunknak sincs mit mondanunk.
A pásztorok szerények, tanulékonyak. 2,10k Mi viszont mindent tudunk már, bár igazából keveset tudunk.	A pásztorok lelkendeznek, másokat is ámulatra bírnak. 2,18 Mi meg hidegek maradunk, senkit sem lelkesítünk.
A pásztorok hívő lelkek, és osztályrészük: nagy öröm. 2,10k Mi felvilágosultak vagyunk, beérjük a szórakozással.	Mi túl fontosnak tartjuk magunkat, és közben elfelejtjük — Istent. A pásztorok pedig hálásak, és — dicsőítik Istent. 2,20

Theo Schmidkonz